

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministro
2015 m. d.
įsakymu Nr. V-

**2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ
PROGRAMOS 8 PRIORITETO „SOCIALINĖS ĮTRAUKTIES DIDINIMAS IR KOVA SU
SKURDU“ ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS NR. 08.4.2-ESFA-V-622 „VAIKŲ LIGŲ,
TRAUMŲ IR NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ PROFILAKTIKA, SVEIKATOS PRIEŽIŪROS
PASLAUGŲ VAIKAMS PRIEINAMUMO IR KOKYBĖS GERINIMAS“ PROJEKTŲ
FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS**

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.4.2-ESFA-V-622 „Vaikų ligų, traumų ir nelaimingų atsitikimų profilaktika, sveikatos priežiūros paslaugų vaikams prieinamumo ir kokybės gerinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami paraiškas finansuoti iš Europos Sąjungos (toliau – ES) struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. sprendimu Nr. C(2014)6397 (toliau – Veiksmų programa) 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 8.4.2 konkretaus uždavinio „Sumažinti sveikatos netolygumus, gerinant sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms ir skatinti sveiką senėjimą“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.4.2-ESFA-V-622 „Vaikų ligų, traumų ir nelaimingų atsitikimų profilaktika, sveikatos priežiūros paslaugų vaikams prieinamumo ir kokybės gerinimas“ (toliau – Priemonė) finansuojamas veiklas, projektų vykdytojai ir jų partneriai, įgyvendindami pagal Aprašą iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – projektas), taip pat institucijos, atliekančios paraiškų vertinimą, atranką ir įgyvendinimo priežiūrą.

2. Aprašas yra parengtas atsižvelgiant į:

2.1. Lietuvos sveikatos 2014–2025 m. programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2014 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XII-964 „Dėl Lietuvos sveikatos 2014–2025 metų programos patvirtinimo“;

2.2. 2014–2020 m. nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Sveikata visiems“ tarpinstitucinį veiklos planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 293 „Dėl 2014–2020 m. nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Sveikata visiems“ tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“;

2.3. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priedą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 26 d. nutarimu Nr. 1326 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priedo patvirtinimo“;

2.4. 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos administravimo taisyklės);

2.5. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos 2014 m. rugsėjo 8 d. Europos Komisijos sprendimu, 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 8.4.2 konkretaus uždavinio „Sumažinti sveikatos netolygumus, gerinant sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms, ir skatinti

sveiką senėjimą“ priemonių įgyvendinimo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. V-783 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos 2014 m. rugsėjo 8 d. Europos Komisijos sprendimu, 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 8.1.3 konkretaus uždavinio „Pagerinti sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms bei sumažinti sveikatos netolygumus“ ir 8.4.2 konkretaus uždavinio „Sumažinti sveikatos netolygumus, gerinant sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms, ir skatinti sveiką senėjimą“ priemonių įgyvendinimo plano ir nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“;

2.6. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų taisyklės);

2.7. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas);

2.8. 2014–2020 m. Rekomendacijas dėl projektų išlaidų atitikties ES struktūrinių fondų reikalavimams (aktuali redakcija, galiojanti nuo 2014 m. liepos 4 d., paskelbta ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt (toliau – interneto svetainė www.esinvesticijos.lt);

2.9. Sveikatos netolygumų mažinimo Lietuvoje 2014–2023 m. veiksmų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. V-815 „Dėl sveikatos netolygumų mažinimo Lietuvoje 2014–2023 m. veiksmų plano patvirtinimo“ ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-912 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. liepos 16 d. įsakymo Nr. V-815 „Dėl sveikatos netolygumų mažinimo Lietuvoje 2014–2023 m. veiksmų plano patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Sveikatos netolygumų mažinimo veiksmų planas) 7 priedą „Vaikų sveikatos stiprinimo, ligų profilaktikos bei efektyvaus gydymo užtikrinimo krypties aprašas“ (toliau – Sveikatos netolygumų mažinimo veiksmų plano 7 priedas).

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą“, ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

4. Aprašo tikslinė gyventojų grupė – vaikai (0 – 17 m. (imtinai)).

5. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (toliau – Ministerija) ir viešoji įstaiga Europos socialinio fondo agentūra (toliau – Įgyvendinančioji institucija).

6. Pagal Priemonę teikiamo finansavimo forma – negražinamoji subsidija.

7. Projektų atranka pagal Priemonę bus atliekama valstybės projektų planavimo būdu.

8. Pagal Aprašą projektams įgyvendinti numatoma skirti iki 8 471 488,00 eurų (aštuonių milijonų keturių šimtų septyniasdešimt vieno tūkstančio keturių šimtų aštuoniasdešimt aštuonių eurų 00 ct), iš kurių iki 7 200 765,00 eurų (septynių milijonų dviejų šimtų tūkstančių septynių šimtų šešiasdešimt penkių eurų 00 ct) – ES struktūrinių fondų (Europos socialinio fondo) lėšos, iki 1.270.723 eurų (vieno milijono dviejų šimtų septyniasdešimt tūkstančių septynių šimtų dvidešimt trijų eurų 00 ct) – Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos. 896 063,00 eurų (aštuoni šimtai devyniasdešimt šeši tūkstančiai šešiasdešimt trys eurai 00 ct) Europos socialinio fondo lėšų ir 158 129,00 eurų (šimtas penkiasdešimt aštuoni tūkstančiai šimtas dvidešimt devyni

eurai 00 ct) Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų (toliau – veiklos lėšų rezervas) galės būti skirta projektams finansuoti tik Lietuvos Respublikos Vyriausybei patvirtinus Veiksmų programos priedo pakeitimą, kuriuo veiklos lėšų rezervas bus skirtas Veiksmų programos 8 prioritetui įgyvendinti.

7. Priemonės tikslas – pagerinti vaikams ir paaugliams sveikatos stiprinimo ir ligų profilaktikos paslaugų prieinamumą, tinkamumą, priimtinumą ir kokybę.

8. Pagal Aprašą remiamos šios veiklos:

8.1. metodikų, rekomendacijų, algoritmų, tvarkos aprašų, mokymo programų ir kt. dokumentų, susijusių su vaikų sveikata, parengimas, tobulinimas, išleidimas, įdiegimas į praktiką ir įgyvendinimas;

8.2. visuomenės sveikatos priežiūros specialistų ir kitų LNSS specialistų, dirbančių vaikų sveikatos srityje, kvalifikacijos tobulinimas bei mokymai vaikų sveikatos išsaugojimo, stiprinimo, sveikatos stebėsenos ir ligų profilaktikos įgūdžiams formuoti;

8.3. tyrimų, analizių, studijų, susijusių su vaikų sveikata, organizavimas, atlikimas, įgyvendinamų veiksmų bei jų poveikio vaikų sveikatos srityje vertinimas ir stebėseną;

8.4. ikimokyklinio ugdymo įstaigų įtraukimas į sukurta Vaikų sveikatos stebėsenos informacinę sistemą;

8.5. visuomenės švietimas aktualiomis vaikų sveikatos gerinimo temomis (informacinių leidinių, vaizdo ir garso medžiagos, meno programų ir projektų, socialinės reklamos, informacijos sklaidai parengimas, leidimas ir platinimas, informacijos sklaida, viešinimas, konferencijų ir renginių organizavimas);

8.6. imigrantų, pabėgėlių ir romų vaikų skiepavimo apimčių didinimas;

8.7. bandomųjų projektų įgyvendinimas, siekiant sukurti, išbandyti ir įdiegti į praktiką naujus sveikatos priežiūros paslaugų teikimo modelius: vaikų alerginių ligų srityje, regioninės psichiatrinės pagalbos vaikui ir šeimai, neišnešiotų naujagimių, turinčių raidos sutrikimų, srityse bei jų stebėseną ir vertinimas;

8.8. vaikų anafilaksijos registracijos sistemos sukūrimas ir įdiegimas praktikoje.

9. Pagal priemonę nefinansuojamas gydytojų kompetencijų ir kvalifikacijos tobulinimas.

10. Pagal Aprašą remiamų veiklų valstybės projektų sąrašą numatoma sudaryti iki 2017 m. III ketvirčio pabaigos.

II SKYRIUS

REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS IR PARTNERIAMS

11. Pagal Aprašą galimi pareiškėjai ir partneriai yra:

Veiklos Nr. (Aprašo punktas)	Veikla	Galimi pareiškėjai	Galimi partneriai
8.1.	metodikų, rekomendacijų, algoritmų, tvarkos aprašų, mokymo programų ir kt. dokumentų, susijusių su vaikų sveikata, parengimas, tobulinimas, išleidimas, įdiegimas į praktiką ir įgyvendinimas (Sveikatos netolygumų	Sveikatos apsaugos ministerija; Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras; Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras; Higienos institutas; Valstybinis psichikos sveikatos centras; VŠĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos;	Sveikatos apsaugos ministerija; Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras; Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras; Valstybinis psichikos sveikatos centras; Higienos institutas; visuomenės sveikatos biurai; Vilniaus universitetas;

	mažinimo veiksmų plano 7 priedo 45.1, 45.3, 45.8, 45.9, 46.2, 46.3, 47.1, 47.2, 47.3, 47.4, 47.5, 47.6, 47.8, 47.14, 47.15, 47.16, 47.17, 47.18, 48.1, 48.4, 49.3, 51.2 papunkčiai)	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos; Lietuvos sveikatos mokslų universitetas;	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas; Klaipėdos universitetas; Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras; VŠĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos; Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos; nevyriausybinės organizacijos; psichikos sveikatos centrai; Lietuvos Respublikos odontologų rūmai; asmens sveikatos priežiūros įstaigos, teikiančios asmens sveikatos priežiūros paslaugas vaikų ligų srityje ir turinčios sutartis su teritorinėmis ligonių kasomis dėl šių paslaugų apmokėjimo (toliau – ASPJ); ir kt.
8.2.	visuomenės sveikatos priežiūros specialistų ir kitų LNSS specialistų, teikiančių paslaugas vaikams, kvalifikacijos tobulinimas bei mokymai vaikų sveikatos išsaugojimo, stiprinimo, sveikatos stebėsenos ir ligų profilaktikos įgūdžiams formuoti (Sveikatos netolygumų mažinimo veiksmų plano 7 priedo 45.2, 45.3, 45.6, 45.8, 45.11, 50.5, 51.3 papunkčiai)	Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras; Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras; Vilniaus universitetas; Lietuvos sveikatos mokslų universitetas; Klaipėdos universitetas; Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų centras	Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras; Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras; Higienos institutas; visuomenės sveikatos biurai; savivaldybių administracijos; Vilniaus universitetas; Lietuvos sveikatos mokslų universitetas; Klaipėdos universitetas; Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų centras ir kt.;
8.3	tyrimų, analizių, studijų, susijusių su vaikų sveikata, organizavimas, atlikimas, įgyvendinamų veiksmų bei jų poveikio vaikų	Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras; Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras; Higienos institutas; Valstybinis psichikos sveikatos centras;	Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras; Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras; Higienos institutas; visuomenės sveikatos biurai;

	sveikatos srityje vertinimas ir stebėseną (Sveikatos netolygumų mažinimo veiksmų plano 7 priedo 45.4, 45.10, 45.14, 46.4, 47.7, 47.9, 47.14, 49.1 51.3 papunkčiai)	Vilniaus universitetas; Lietuvos sveikatos mokslų universitetas; Klaipėdos universitetas; Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų centras;	Vilniaus universitetas; Lietuvos sveikatos mokslų universitetas; Klaipėdos universitetas; VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos; visuomenės sveikatos centrai apskrityse; ASPĮ; Nacionaline visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija ir kt;
8.4	ikimokyklinio ugdymo įstaigų įtraukimas į sukurta Vaikų sveikatos stebėsenos informacinę sistemą (Sveikatos netolygumų mažinimo veiksmų plano 7 priedo 45.5 papunktis)	Higienos institutas;	
8.5	visuomenės švietimas aktualiomis vaikų sveikatos gerinimo temomis (informacinių leidinių, vaizdo ir garso medžiagos, meno programų ir projektų, socialinės reklamos, informacijos sklaidai parengimas, leidimas ir platinimas, informacijos sklaida, viešinimas, konferencijų ir renginių organizavimas) (Sveikatos netolygumų mažinimo veiksmų plano 7 priedo 45.12.1, 45.12.2, 46.1, 48.4 papunkčiai)	Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras; Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras; Higienos institutas;	Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras; Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras; Higienos institutas; Psichikos sveikatos centras; nevyriausybinės organizacijos; bendruomenės; visuomenės sveikatos biurai; Vilniaus universitetas; Lietuvos sveikatos mokslų universitetas; Klaipėdos universitetas; ir kt.
8.6	imigrantų, pabėgėlių ir romų vaikų skiepavimo apimčių didinimas (Sveikatos netolygumų mažinimo veiksmų plano 7 priedo 45.13, 45.14 papunkčiai)	Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras;	visuomenės sveikatos centrai apskrityse; ASPĮ; Nacionaline visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija ir kt;
8.7	bandomųjų projektų įgyvendinimas, siekiant sukurti, išbandyti ir įdiegti į praktiką naujus	Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras; VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių	Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras; Vilniaus universitetas; Lietuvos sveikatos

	sveikatos priežiūros paslaugų teikimo modelius: vaikų alerginių ligų srityje, regioninės psichiatrinės pagalbos vaikui ir šeimai, neišnešiotų naujagimių, turinčių raidos sutrikimų, srityse bei jų stebėseną ir vertinimą (Sveikatos netolygumų mažinimo veiksmų plano 7 priedo 47.12, 47.13, 48.5, 48.6.1, 48.6.2 papunkčiai)	klinikos;	mokslų universitetas; Klaipėdos universitetas; Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos; ir kt.
8.8	vaikų anafilaksijos registracijos sistemos sukūrimas ir įdiegimas praktikoje (Sveikatos netolygumų mažinimo veiksmų plano 7 priedo 48.2 papunktis)	Higienos institutas.	

12. Pareiškėju (projekto vykdytoju) ir partneriu gali būti tik juridiniai asmenys. Pareiškėju (projekto vykdytoju) ir partneriu negali būti juridinių asmenų filialai arba atstovybės.

13. Pareiškėjas (projekto vykdytojas) yra tiesiogiai atsakingas už projekto parengimą, įgyvendinimą ir rezultatus nepriklausomai nuo to, ar pareiškėjas (projekto vykdytojas) projektą įgyvendina vienas, ar kartu su partneriais. Tuo atveju, jeigu projektas įgyvendinamas kartu su partneriu (-iais), projekto vykdytojas atstovauja visiems partneriams projekto sutarties vykdymo ir projekto įgyvendinimo klausimais ir privalo užtikrinti, kad partneris (-iai) būtų tinkamai informuotas (-i) apie jo (jų) pareigas, susijusias su projekto sutarties vykdymu ir projekto įgyvendinimu, taip pat laikytusi visų su projekto įgyvendinimu susijusių įsipareigojimų, nustatytų projekto sutartyje ir Projektų taisyklėse. Iki projekto sutarties pasirašymo projekto vykdytojas su partneriu (-iais) sudaro sutartį, kurioje nustato tarpusavio teises ir pareigas įgyvendinant projektą.

III SKYRIUS

PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

14. Projekto veiklos (tarp jų ir viešieji pirkimai) gali būti pradėtos vykdyti prieš projektų sutarčių pasirašymą pareiškėjui prisiėmus visišką atsakomybę už veiklą ir jų įgyvendinimui skirtų išlaidų tinkamumą. Paraiškos dėl projekto finansavimo vertinimo metu nustačius, kad veikla ir (ar) jai įgyvendinti skirtos visos/dalis išlaidų yra netinkamos finansuoti, patirtas išlaidas pareiškėjas apmoka iš savo lėšų.

15. Projektas turi atitikti Projektų taisyklių 10 skirsnyje nustatytus bendruosius reikalavimus.

16. Projektas turi atitikti šį specialųjį projektų atrankos kriterijų: Sveikatos netolygumų mažinimo Lietuvoje 2014–2023 m. veiksmų plano, patvirtinto sveikatos apsaugos ministro 2014 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. V-815 ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-912 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. liepos 16 d. įsakymo Nr. V-815 „Dėl sveikatos netolygumų mažinimo Lietuvoje 2014–2023 metų veiksmų plano patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Sveikatos netolygumų mažinimo Lietuvoje veiksmų planas) 7 priedo „Vaikų sveikatos stiprinimo, ligų profilaktikos bei efektyvaus gydymo

užtikrinimo krypties aprašas“ nuostatas. Vertinama, ar projektas (veiklos ir pareiškėjai) atitinka Sveikatos netolygumų mažinimo Lietuvoje veiksmų plano 7 priedo specialiuosius projektų atrankos kriterijus, siekia 42 punkte iškelto tikslo, 43 punkte nustatyto uždavinio ir įgyvendina 45.1 ir (arba) 45.2 ir (arba) 45.3 ir (arba) 45.4 ir (arba) 45.5 ir (arba) 45.6 ir (arba) 45.8 ir (arba) 45.9 ir (arba) 45.10 ir (arba) 45.11 ir (arba) 45.12.1 ir (arba) 45.12.2 ir (arba) 45.13 ir (arba) 45.14 ir (arba) 46.1 ir (arba) 46.2 ir (arba) 46.3 ir (arba) 46.4 ir (arba) 47.1 ir (arba) 47.2 ir (arba) 47.3 ir (arba) 47.4 ir (arba) 47.5 ir (arba) 47.6 ir (arba) 47.7 ir (arba) 47.8 ir (arba) 47.9 ir (arba) 47.12 ir (arba) 47.13, 47.14 ir (arba) 47.15 ir (arba) 47.16 ir (arba) 47.17 ir (arba) 47.18 ir (arba) 48.1 ir (arba) 48.2 ir (arba) 48.4 ir (arba) 48.5 ir (arba) 48.6.1 ir (arba) 48.6.2 ir (arba) 49.1 ir (arba) 49.3 ir (arba) 50.5 ir (arba) 51.3 punktuose numatytas priemonės (nustatytas veiklas ir projektų vykdytojus) (specialiojo projektų atrankos kriterijaus paaiškinimai yra nurodyti šio aprašo 17 punkte).

17. Pagal šį Aprašą nefinansuojami didelės apimties projektai.

18. Teikiamų pagal Aprašą projektų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 48 mėnesiai nuo projekto sutarties pasirašymo dienos.

19. Tam tikrais atvejais dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti Paraiškos pateikimo ir vertinimo metu, Projektų taisyklių nustatyta tvarka projekto veiklų įgyvendinimo laikotarpis gali būti pratęstas ne ilgiau kaip iki 2023 m. rugsėjo 1 d.

20. Projekto veiklos turi būti vykdomos Lietuvos Respublikoje ir (arba) kitose ES valstybėse narėse, jei jas vykdant sukurti produktai, rezultatai ir nauda atitenka Lietuvos Respublikai.

21. Tinkama projekto tikslinė grupė yra nurodyta šio aprašo 4 punkte. Įgyvendinant Aprašo 8.2 papunktyje nurodytą veiklą, tikslinė grupė yra visuomenės sveikatos priežiūros specialistai ir kiti Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos specialistai, dirbantys veikų sveikatos srityje.

22. Projektu turi būti siekiama žemiau išvardytų stebėsenos rodiklių: kurių skaičiavimo aprašai patvirtinti finansų ministro 2015 m. balandžio 17 d. įsakymu Nr. 1K-139 „Dėl finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ ir sveikatos apsaugos ministro 2015 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 783 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos 2014 m. rugsėjo 8 d. Europos Komisijos sprendimu, 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 8.1.3 konkretaus uždavinio „Pagerinti sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms bei sumažinti sveikatos netolygumus“ ir 8.4.2 konkretaus uždavinio „Sumažinti sveikatos netolygumus, gerinant sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą tikslinėms gyventojų grupėms, ir skatinti sveiką senėjimą“ priemonių įgyvendinimo plano ir nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (kartu su 2015 m. rugpjūčio 18 d. sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-972):

Eil. Nr.	Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas	Pasirenkamas vykdant veiklą (-as) Nr. (nurodomi atitinkami šio Aprašo punktai)
1.	P.N.603	„Parengtos ir patvirtintos metodikos, tvarkos aprašai ir kiti dokumentai“	8.1, 8.3, 8.4, 8.6, 8.7, 8.8
2.	P.N.602	„Mokymuose dalyvavę sveikatos priežiūros ir kiti specialistai“	8.2
3.	P.S.372	„Tikslinių grupių asmenys, kurie dalyvavo informavimo, švietimo ir mokymo renginiuose bei sveikatos raštingumą didinančiuose renginiuose“	8.5, 8.6, 8.7

23. Projekto parengtumui taikomi reikalavimai:

23.1. Aprašo 8.5 papunktyje nurodytai veiklai (jei projekto vertė yra didesnė nei 800 tūkst. eurų) taikomas reikalavimas, kad pareiškėjas kartu su paraiška turi pateikti komunikacijos specialisto parengtą strategiją ir raštišką Ministerijos pritarimą dėl komunikacijos strategijos tinkamumo ir jos įgyvendinimo projekto veiklose.

24. Negali būti numatyti projekto apribojimai, kurie turėtų neigiamą poveikį lyčių lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimui. Rekomenduojama, kad projektai prisidėtų prie lyčių lygybės principo įgyvendinimo ir (arba) skatinti nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principo įgyvendinimą, t. y.:

24.1. Jei pasirenkamos vykdyti 8.1 ir (ar) 8.2 ir (ar) 8.3 ir (ar) 8.4 ir (ar) 8.5 ir (ar) 8.6 ir (ar) 8.7 ir (ar) 8.8 veiklos, projekto vykdytojas turi įvertinti horizontaliųjų principų taikymą.

25. Neturi būti numatyti projekto veiksmai, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principo įgyvendinimui.

26. Pagal Aprašą valstybės pagalba, kaip ji apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (OL 2010 C 83, p. 47) 107 straipsnyje, ir *de minimis* pagalba, kuri atitinka 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1) nuostatas, neteikiama.

IV SKYRIUS

TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

27. Projekto išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriuje ir Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, kurios patvirtintos Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014 m. liepos 4 d. protokolu Nr. 34 (su vėlesniais pakeitimais) ir paskelbtos svetainėje www.esinvesticijos.lt, išdėstytus projekto išlaidoms taikomus reikalavimus.

28. Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro iki 100 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

29. Pareiškėjas ir (arba) partneris savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo.

30. Savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis prisidedamas prie projekto įgyvendinimo projekto vykdytojas ir (arba) pareiškėjas gali deklaruoti projekto veiklose dalyvaujančių asmenų darbo užmokesčio išlaidas tik kaip nuosavą įnašą.

31. Projekto vykdytojas ir (arba) partneris prie projekto įgyvendinimo gali prisidėti mokymo dalyvių (išskyrus iš Europos Sąjungos struktūrinės, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos darbo užmokesčių ar jo dalį gaunančius darbuotojus) darbo užmokesčiu. Numatoma mokymo dalyvių darbo užmokesčio suma turi būti pagrįsta su paraiška ir įtraukta į projekto biudžetą. Nustatyta projekto vykdytojo ir (arba) partnerio nuosavo įnašo suma, kurią sudaro dalyvių (projekto vykdytojo, partnerio arba trečiųjų šalių darbuotojų) darbo užmokesčių mokymų metu, nustatoma projekto sutartyje. Projekto įgyvendinimo metu padidėjus dalyvių skaičiui, mokymų trukmei ar mokymų skaičiui, projekto sutartyje nustatyta dalyvių darbo užmokesčio išlaidų suma nėra keičiama.

32. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, turi būti finansuojama iš projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) lėšų.

33. Pagal Aprašą tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra šios:

Išlaidų kategorijos Nr.	Išlaidų kategorijos pavadinimas	Reikalavimai ir paaiškinimai
1.	Žemė	Netinkama finansuoti.
2.	Nekilnojamasis turtas	Netinkama finansuoti.
3.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai	Netinkama finansuoti.
4.	Įranga, įrenginiai ir kitas turtas	Tinkama finansuoti.
5.	Projekto vykdymas	<p>Tinkama finansuoti:</p> <p>Projekto veikloms vykdyti (vykdančiojo personalo komandiruočių, dalyvių kelionės ir komandiruočių) reikalingos transporto išlaidos apmokamos taikant fiksuotuosius įkainius. Įkainiai nustatomi vadovaujantis 2015 m. balandžio 24 d. atliktu tyrimu „Kuro ir viešojo transporto išlaidų fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaita“. toliau – Tyrimas). Tyrimas skelbiamas http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/supaprastinto-islaidu-apmokejimo-tyrimai \</p> <p>Projekto veikloms vykdyti reikalingos užsienio komandiruočių išlaidos apmokamos taikant fiksuotus įkainius. Įkainiai nustatomi vadovaujantis Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių apskaičiavimo tyrimo ataskaita, patvirtinta Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2014 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. V-191 „Dėl Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių apskaičiavimo tyrimo ataskaitos patvirtinimo“ (su 2015 m. sausio 22 d. įsakymo Nr. V-17 pakeitimais). Ši ataskaita skelbiama http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/moksliniu-isvyku-islaidu-fiksuotuju-ikainiu-apskaiciavimo-tyrimo-ataskaita-1</p> <p>Projekto veiklose dalyvaujančių asmenų darbo užmokesčio išlaidos (šios išlaidos galimos tik iš projekto vykdytojo ir (arba) partnerio nuosavo įnašo.</p> <p>Galimybių studijos, tyrimų, studijų, metodikų rengimo, mokymų organizavimo ir vykdymo, leidybos ir panašios išlaidos.</p> <p>Komunikacijos strategijos parengimo išlaidos.</p> <p>Projektinio pasiūlymo ir paraiškos parengimo išlaidos yra netinkamos finansuoti.</p>
6.	Informavimas apie projektą	Tinkamos finansuoti privalomos viešinimo priemonės pagal Projektų taisykles.

7.	Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotą projekto išlaidų normą	Tinkama finansuoti. Projekto administravimo išlaidos. Projekto administravimo išlaidos apmokamos vadovaujantis Projektų taisyklių 10 priedo nuostatomis. Jeigu visos administravimo paslaugos perkamos iš tiekėjo, išlaidos turi būti pagrįstos išlaidų pagrindimo ir jų apmokėjimo įrodymo dokumentais ir neviršyti fiksuotos normos dydžių, nurodytų Projektų taisyklių 10 priede.
----	---	--

34. Pajamoms iš projekto veiklų, gautoms projekto įgyvendinimo metu ir projekto tęstinumo laikotarpiu, yra taikomi reikalavimai, nustatyti Projektų taisyklių 36 skirsnyje.

35. Projekto vykdytojas, atsiskaitydamas už pasiektus stebėsenos rodiklius, privalo pateikti Įgyvendinančiai institucijai nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašą (įvardytame šio Aprašo 25 punkte) nurodytus dokumentus nustatytais terminais;

36. Veiklos gali būti pradėtos įgyvendinti ir išlaidos gali būti patirtos ir apmokėtos iki sutarties pasirašymo, bet ne anksčiau kaip 2014 m. sausio 1 d., su sąlyga, kad visos projekto veiklos nėra baigtos pareiškėjui pateikiant paraišką.

37. Išlaidos apmokamos taikant fiksuotuosius įkainius, turi atitikti šias nuostatas:

37.1. pagal fiksuotuosius įkainius apmokamos išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių 35 skirsnį;

37.2. projektų, kuriems išlaidas numatyta apmokėti taikant fiksuotuosius įkainius, išlaidos apmokamos atsižvelgiant į projekto sutartyje nustatytus fiksuotuosius įkainius ir projekto vykdytojo pateiktus dokumentus, kuriais įrodomas pasiektas projekto kiekybinis rezultatas. Dokumentai, reikalingi pateikti dėl fiksuotųjų įkainių kiekybinių rezultatų pasiekimo, nurodomi projekto sutartyje.

V SKYRIUS

PARAIŠKŲ RENGIMAS, PAREIŠKĖJŲ INFORMAVIMAS, KONSULTAVIMAS, PARAIŠKŲ TEIKIMAS IR VERTINIMAS

38. Galimi pareiškėjai turi Ministerijai pateikti projektinį pasiūlymą iki Ministerijos kvietime teikti projektinį pasiūlymą nurodytos datos, pagal formą, nustatytą valstybės projektų atrankos tvarkos apraše, patvirtintame sveikatos apsaugos ministro 2015 m. birželio 12 d. įsakymu Nr. V-761 „Dėl 2014–2020 metų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos valstybės projektų planavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

39. Jei pasirenkama vykdyti Aprašo 8.5 papunktyje nurodyta veikla ir jos vertė didesnė nei 800 tūkst. eurų), taikomas reikalavimas kartu su projektiniu pasiūlymu pateikti komunikacijos specialisto parengtą ir su Sveikatos apsaugos ministerija suderintą komunikacijos strategiją.

44. Ministerija, įvertinusi projektinius pasiūlymus, priims sprendimą dėl valstybės projektų sąrašo sudarymo. Į valstybės projektų sąrašą gali būti įtraukti tik Projektų taisyklių 37 punkte nustatytus reikalavimus atitinkantys projektai. Pareiškėjai, kurių projektai įtraukti į valstybės projektų sąrašą, įgis teisę teikti paraišką finansuoti projektą.

45. Siekdamas gauti finansavimą pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kurios dalies užpildyta forma PDF formatu skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.

46. Pareiškėjai pildo paraiškos formą ir teikia ją įgyvendinančiai institucijai per Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų bendrai finansuojamų projektų Duomenų mainų svetainę (toliau – DMS) arba raštu (kartu pateikdamas į elektroninę laikmeną įrašytą paraišką), jei nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės, Projektų taisyklių 12 skirsnyje nustatyta tvarka.

47. Jei paraiškos gali būti teikiamos per DMS, pareiškėjai prie DMS jungiasi naudodamiesi Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma ir užsiregistruoja tampa DMS naudotojais.

48. Jei laikinai nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės ir dėl to pareiškėjai negali pateikti paraiškos ar jos priedo (-ų) paskutinę paraiškų pateikimo termino dieną, įgyvendinančioji

institucija paraiškų pateikimo terminą pratęsia 7 dienų laikotarpiui ir (arba) sudaro galimybę paraiškas ar jų priedus pateikti kitu būdu ir apie tai paskelbia Projektų taisyklių 82 punkte nustatyta tvarka.

49. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti šiuos priedus (Aprašo 49.2 papunktyje nurodyta paraiškos priedo forma skelbiama ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant dokumento tipo „paraiškų priedų formos“):

49.1. partnerio (-ių) deklaraciją (-as) jei projektą numatyta įgyvendinti kartu su partneriais (Partnerio deklaracijos forma integruota į pildomą paraiškos formą);

49.2. Klausimyną apie pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokesčio tinkamumą finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir (arba) Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų, jei pareiškėjas prašo PVM išlaidas pripažinti tinkamomis finansuoti, t. y. įtraukia šias išlaidas į projekto biudžetą (jei projektą numatyta įgyvendinti kartu su partneriais, klausimyną turi pateikti ir kiekvienas partneris);

49.3. paraiškoje numatytas išlaidas pagrindžiančius dokumentus (komercinius pasiūlymus, sutartis ir kt.);

49.4. viešųjų pirkimų dokumentus (taikoma, jei iki paraiškos pateikimo įvykdyti su projektu susiję pirkimai):

50. Visi Aprašo 49 punkte nurodyti priedai turi būti teikiami per DMS (arba raštu, jei DMS funkcinės galimybės tuo metu nėra užtikrinamos). Jei priedai teikiami ne kartu su Paraiška, jie turi būti pateikti iki Paraiškai teikti nustatyto termino paskutinės dienos. Paraiškos pateikimo data ir laikas nustatomi pagal paskutinio pateikto priedo pateikimo datą ir laiką.

51. Paraiškų pateikimo paskutinė diena nustatoma valstybės projektų sąrašė, kuris skelbiamas ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.

52. Pareiškėjai informuojami ir konsultuojami Projektų taisyklių 5 skirsnyje nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus bus nurodyta įgyvendinančiosios institucijos siunčiamame pasiūlyme teikti paraiškas pagal valstybės projektų sąrašą.

53. Įgyvendinančioji institucija atlieka projekto tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų taisyklių 14 ir 15 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 1 priede „Tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė“ nustatytus reikalavimus.

54. Paraiškos vertinimo metu įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą. Šis terminas neturi būti trumpesnis kaip 7 dienos ir ilgesnis kaip 14 dienų.

55. Paraiškos vertinamos ne ilgiau kaip 60 dienų nuo Paraiškos gavimo dienos.

56. Nepavykus paraiškų įvertinti per nustatytą terminą (kai paraiškų vertinimo metu reikia kreiptis į kitas institucijas, atliekama patikra projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje), vertinimo terminas gali būti pratęstas įgyvendinančiosios institucijos sprendimu. Apie naują paraiškų vertinimo terminą įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėjus per DMS (arba raštu, jei DMS funkcinės galimybės tuo metu nėra užtikrinamos).

57. Paraiška atmetama dėl priežasčių, nustatytų Projektų taisyklių 14–16 skirsniuose. Apie Paraiškos atmetimą pareiškėjas informuojamas per DMS (arba raštu, jei DMS funkcinės galimybės tuo metu nėra užtikrinamos) per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl Paraiškos atmetimo priėmimo dienos.

58. Pareiškėjas sprendimą dėl paraiškos atmetimo gali apskusti Projektų taisyklių 43 skirsnyje nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 14 dienų nuo tos dienos, kurią pareiškėjas sužinojo ar turėjo sužinoti apie skundžiamus įgyvendinančiosios institucijos veiksmus ar neveikimą.

59. Sprendimą dėl projekto finansavimo arba nefinansavimo priima Ministerija Projektų taisyklių 17 skirsnyje nustatyta tvarka.

60. Ministerijai priėmus sprendimą finansuoti projektą, įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos per DMS (arba raštu, jei DMS funkcinės galimybės tuo metu nėra užtikrinamos) pateikia šį sprendimą pareiškėjams.

61. Pagal šį Aprašą finansuojamiems projektams įgyvendinti bus sudaromos dvišalės sutartys.

62. Įgyvendinančioji institucija Projektų taisyklių 18 skirsnyje nustatyta tvarka parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą bei nurodo pasiūlymo pasirašyti sutartį galiojimo terminą. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius sutarties, pasiūlymas pasirašyti sutartį netenka galios. Pareiškėjas turi teisę kreiptis į įgyvendinančiąją instituciją su prašymu dėl objektyvių priežasčių, nepriklausančių nuo pareiškėjo, pakeisti sutarties pasirašymo terminą.

63. Projekto sutarties originalas gali būti rengiamas ir teikiamas:

63.1. kaip pasirašytas popierinis dokumentas arba

63.2. kaip elektroninis dokumentas, pasirašytas elektroniniu parašu, priklausomai nuo to, kokią šio dokumentų formą pasirenka projekto vykdytojas.

64. Projekto sutartį pasirašo įgyvendinančiosios institucijos – viešosios įstaigos Europos Socialinio fondo agentūros ir pareiškėjo įgalioti asmenys. Su pareiškėju sudarius sutartį, pareiškėjas tampa projekto vykdytoju.

VI SKYRIUS

PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

65. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje, Apraše ir Projektų taisyklėse nustatytus reikalavimus.

66. Pasirašius projekto sutartį projekto vykdytojas privalo įgyvendinti informavimo apie projektą priemones, t. y.:

66.1. interneto svetainėje (jei projekto vykdytojas tokią turi) paskelbti informaciją apie įgyvendinamą projektą, apibūdinti jo tikslus, rezultatus ir informuoti apie finansavimą iš Europos socialinio fondo lėšų;

66.2. projekto įgyvendinimo pradžioje pakabinti bent vieną plakatą (ne mažesnę kaip A3 formato), kuriame turi būti pateikta informacija apie įgyvendinamą projektą ir finansavimą iš Europos socialinio fondo lėšų. Plakatas turi būti pakabintas visuomenei gerai matomoje vietoje (pavyzdžiui, prie įėjimo į pastatą).

66.3. kai organizuojami mokymai ar vykdomos kitos panašios projekto veiklos, užtikrinti, kad projektą įgyvendinantiems asmenims, projekto tikslinėms grupėms, projekto rezultatais besinaudojantiems asmenims būtų pranešta apie projekto finansavimą iš Europos socialinio fondo Dokumentuose, skirtuose visuomenei ar projekto dalyviams informuoti, įskaitant dalyvavimo renginiuose patvirtinimo dokumentus ar kitus pažymėjimus, turi būti naudojamas ES 2014–2020 metų struktūrinių fondų ženklas ir informuojama apie finansavimą iš Europos socialinio fondo lėšų.

VII SKYRIUS

APRAŠO KEITIMO TVARKA

67. Aprašo keitimo tvarka yra nustatyta Projektų taisyklių 11 skirsnyje.

68. Jei Aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, šie pakeitimai, nepažeidžiant lygiateisiškumo principo, taikomi ir įgyvendinamiems projektams Projektų taisyklių 91 punkte nustatytais atvejais.